

DATALOGISK INSTITUT, AARHUS UNIVERSITET

Det Naturvidenskabelige Fakultet
EKSAMEN
Grundkurser i Datalogi
Algoritmer og Datastrukturer 1 (2003-ordning)
Antal sider i opgavesættet (incl. forsiden): 13 (tretten)
Eksamensdag: Torsdag den 23. marts 2006, kl. 9.00-11.00
Eksamenslokale: Trøjborg, Willemoesgade 15, Århus N, 8200 Århus N
Tilladte medbragte hjælpemidler: Alle sædvanlige hjælpemidler (lærebøger og notater)
Materiale der udleveres til eksaminanden:

Årskort _____

Navn _____

Skriftlig Eksamen
Algoritmer og Datastrukturer 1 (2003-ordning)

Datalogisk Institut
Aarhus Universitet

Torsdag den 23. marts 2006, kl. 9.00-11.00

Dette eksamenssæt består af en kombination af små skriftlige opgaver og multiple-choice-opgaver. Opgaverne besvares på opgaveformuleringen **som afleveres**.

For hver opgave er angivet opgavens andel af det samlede eksamenssæt.

For multiple-choice-opgaver gælder følgende. Hvert delspørgsmål har præcist et svar. For hvert delspørgsmål, kan du vælge ét svar ved at afkrydse den tilsvarende rubrik. Et multiple-choice-delspørgsmål bedømmes som følgende:

- Hvis du sætter kryds ved det rigtige svar, får du 1 point.
- Hvis du ikke sætter nogen krydser, får du 0 point.
- Hvis du sætter kryds ved et forkert svar, får du $-\frac{1}{k-1}$ point, hvor k er antal svarmuligheder.

For en multiple-choice-opgave med vægt $v\%$ og med n delspørgsmål, hvor du opnår samlet s point, beregnes din besvarelse af multiple-choice-opgaven som:

$$\max \left\{ 0, \frac{s}{n} \right\} \cdot v \%$$

Opgave 1 (4%)

	Ja	Nej
$3n^2$ er $O(7n)$?	☐	☐
n^3 er $O(3^n)$?	☐	☐
$n \cdot \log n$ er $O((\log n)^3)$?	☐	☐
$n \log n$ er $O(\sqrt{n})$?	☐	☐
$n^3 + n$ er $\Omega(n^2)$?	☐	☐

Opgave 2 (4%)

Opskriv følgende funktioner efter stigende orden med hensyn til O -notationen:

$$\begin{aligned} & n^4 \\ & n^3 \cdot (\log n)^3 \\ & 4^n / \log n \\ & 1/\sqrt{n} \\ & \sqrt{n} \cdot \log n \end{aligned}$$

Svar: _____

Opgave 3 (4%)

Angiv for hver af nedenstående algoritmer udførelstiden som funktion af n i O -notation.

Algoritme Loop1(n)
 $x \leftarrow 0$
for $i \leftarrow 1$ **to** n **do**
    for $j \leftarrow i$ **to** n **do**
        for $k \leftarrow i$ **to** j **do**
             $x \leftarrow x + 1$

Algoritme Loop2(n)
for $i \leftarrow 1$ **to** n **do**
     $j \leftarrow 1$
    while $j \leq n$ **do**
         $j \leftarrow j * 2$

Algoritme Loop3(n)
 $i \leftarrow 1$
 $j \leftarrow n$
while $j \geq 0$ **do**
     $j \leftarrow j - i$
     $i \leftarrow i + 1$

Svar Loop1: _____

Svar Loop2: _____

Svar Loop3: _____

Opgave 4 (4%)

Angiv for hver af nedenstående algoritmer udførelstiden som funktion af n i O -notation.

Algoritme Loop1(n)

```
 $x \leftarrow 0$   
 $j \leftarrow 0$   
for  $i \leftarrow 1$  to  $n$  do  
   $j \leftarrow j + i$   
  for  $k \leftarrow 1$  to  $j$  do  
     $x \leftarrow x + 1$ 
```

Algoritme Loop2(n)

```
 $i \leftarrow n$   
 $x \leftarrow 0$   
while  $i \geq 1$  do  
  for  $j \leftarrow 1$  to  $i$  do  
     $x \leftarrow x + 1$   
   $i \leftarrow \lfloor i/2 \rfloor$ 
```

Algoritme Loop3(n)

```
 $i \leftarrow 1$   
while  $i \leq n$  do  
   $j \leftarrow 1$   
  while  $j \leq n$  do  
     $j \leftarrow j * 2$   
   $i \leftarrow i * 2$ 
```

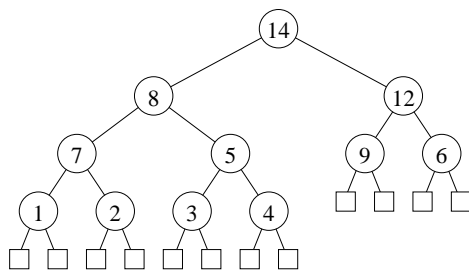
Svar Loop1: _____

Svar Loop2: _____

Svar Loop3: _____

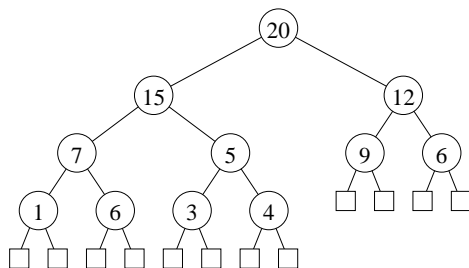
Opgave 5 (4%)

Tegn hvordan nedenstående binære max-heap ser ud efter indsættelse af elementet 13.

Svar: _____

Tegn hvordan nedenstående binære max-heap ser ud efter en heap-extract-max operation.

Svar: _____

Opgave 6 (4%)

Tegn den binære max-heap efter indsættelse af elementerne 8, 5, 2, 6, 4, 10, 9, 7 i den givne rækkefølge, startende med den tomme heap.

Svar: _____

Opgave 7 (4%)

Angiv hvordan nedenstående array ser ud efter anvendelsen af build-max-heap for arrayet.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
5	2	16	13	8	6	19	15	3	7	9	20	4	12	11	1	10

Svar: _____

Opgave 8 (4%)

Angiv for hver af nedenstående sorterings-algoritmer deres best-case og worst-case udførelsestid for at sortere n elementer.

Algoritme	Worst-case	Best-case
InsertionSort	_____	_____
MergeSort	_____	_____
HeapSort	_____	_____
QuickSort	_____	_____

Opgave 9 (4%)

Hvad er udførelstiden for insertion-sort på følgende sekvenser, hvor det antages at n er lige.

- a) $1, 2, 3, 4, \dots, n - 1, n$
- b) $n, n - 1, \dots, 4, 3, 2, 1$
- c) $2, 1, 4, 3, 6, 5, \dots, n, n - 1$

Svar a): _____

Svar b): _____

Svar c): _____

Opgave 10 (4%)

Betragt radix-sort anvendt på nedenstående liste af tal ($d = 5, k = 10$). Angiv den delvist sorterede liste efter at radix-sort har sorteret tallene efter de tre mindst betydende cifre.

43118 73144 89123 22118 38144 56743

Svar: _____

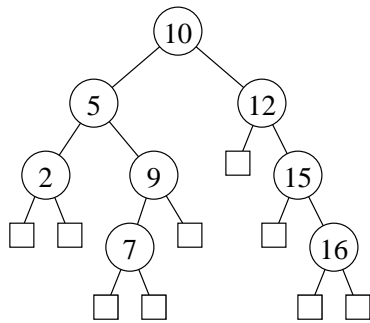
Opgave 11 (4%)

Angiv en sekvens af n insert operationer i et ubalanceret søgetræ som tager tid $\Theta(n^2)$, når man starter med et tomt søgetræ. Angiv både sekvensen og det resulterende søgetræ.

Svar sekvens: _____ Svar træ: _____

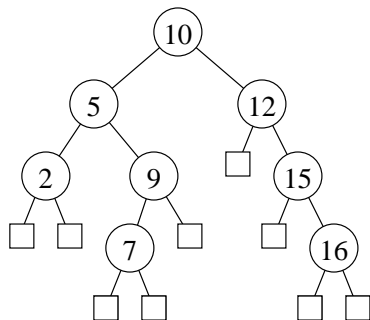
Opgave 12 (4%)

Tegn hvordan nedenstående ubalancerede binære søgetræ ser ud efter indsættelse af elementet 8.

Svar: _____

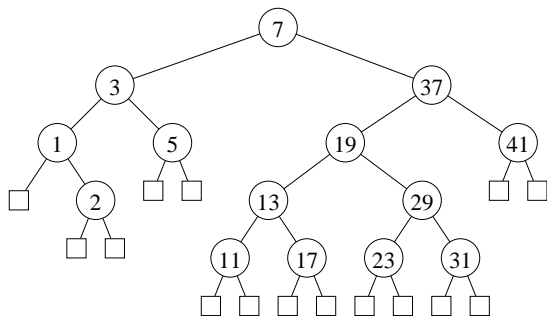
Tegn hvordan nedenstående ubalancerede binære søgetræ ser ud efter slettelse af elementet 12.

Svar: _____

Opgave 13 (4%)

Angiv hvorledes knuderne i nedenstående binære søgetræ kan farves røde og sorte, således at det resulterende træ er et lovligt rød-sort træ.

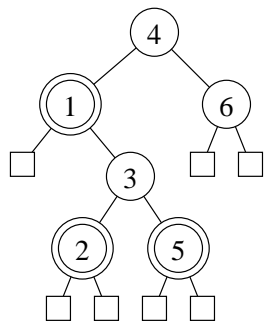

Svar: _____

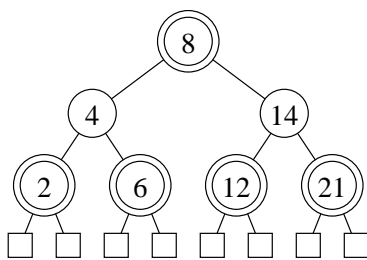
(Opgavesættet fortsætter)

Opgave 14 (4%)

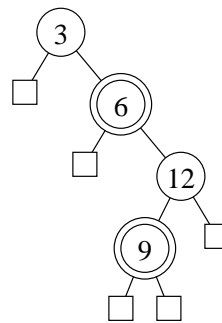
Angiv for hvert af nedenstående træer om det er lovligt søgetræ, et lovligt rød-sort søgetræ, eller ingen af delene (dobbeltcirkler angiver røde knuder).

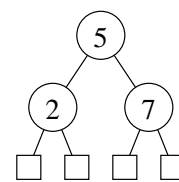
a)

b)

c)

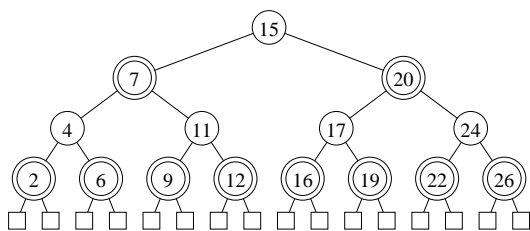

d)

	Rød-sort søgetræ	Søgetræ, men ikke rød-sort	Ikke et søgetræ
a)	☐	☐	☐
b)	☐	☐	☐
c)	☐	☐	☐
d)	☐	☐	☐

Opgave 15 (4%)

Tegn hvordan nedenstående rød-sort træ (dobbeltcirkler angiver røde knuder) ser ud efter indsættelse af elementet 10.

Svar: _____

Opgave 16 (4%)

Tegn en hashtabel hvor der anvendes kædede lister til at håndtere kollisioner, når hash-funktionen er $h(k) = k * 3 \text{ mod } 7$ og der indsættes elementerne 3, 8, 2, 9, 1, 10, og 15 i den givne rækkefølge.

Svar: _____

Opgave 17 (4%)

Nedenstående er en hashtabel hvor der er anvendt *linear probing*. Den anvendte hash-funktion er $h(k) = 2 \cdot k \text{ mod } 17$. Tegn hvordan hashtabellen ser ud efter at elementer 12, 2, 19, 11, 5 er indsat i den givne rækkefølge.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	9					3	20					6				

Svar: _____

Opgave 18 (4%)

Nedenstående er en hashtabel hvor der er anvendt *quadratic probing*. Den anvendte hashfunktion er

$$h(k, i) = h'(k) + i + 3 \cdot i^2 \text{ mod } 11$$

hvor $h'(k) = k \text{ mod } 11$.

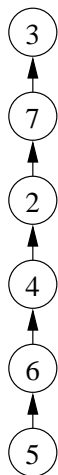
Tegn hvordan hashtabellen ser ud efter at $k = 4$ og $k = 14$ indsættes i den givne rækkefølge.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			3			25	36			

Svar: _____

Opgave 19 (4%)

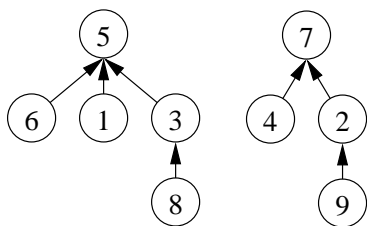
Tegn hvordan nedenstående union-find datastruktur ser ud efter $\text{FIND}(4)$, når der anvendes stikomprimering.

Svar: _____

Opgave 20 (4%)

Tegn hvordan nedenstående union-find datastruktur ser ud efter $\text{UNION}(8,4)$ efterfulgt af $\text{FIND}(9)$, når der anvendes både union-by-size og stikomprimering.

Svar: _____

Transitionssystem Up-and-Down
Configurations: $\{[i, j] \mid i, j \geq 0\}$
 $[i, j] \triangleright [i, j + i] \quad \text{if } j + i \leq 100$
 $[i, j] \triangleright [i + 1, j - 1] \quad \text{if } j > 0$

Opgave 21 (4%)

For hver af nedenstående udsagn, angiv om de er en invariant for ovenstående transitionssystem Up-and-Down. Startkonfigurationen antages at være $[1, 0]$.

	Ja	Nej
$i \geq 1$	☐	☐
$j \leq i$	☐	☐
$0 \leq j \leq 100$	☐	☐
$j + i \leq 200$	☐	☐
$i \leq 200$	☐	☐

Opgave 22 (4%)

For hver af nedenstående funktioner, angiv om de er en termineringsfunktion for ovenstående transitionssystem Up-and-Down.

	Ja	Nej
$\mu(i, j) = i - j$	☐	☐
$\mu(i, j) = j$	☐	☐
$\mu(i, j) = i + j$	☐	☐
$\mu(i, j) = -2i - j$	☐	☐
$\mu(i, j) = 500 - 2i - j$	☐	☐

Algoritme Loop(n)
Inputbetingelse : heltal $n \geq 4$
Outputkrav : –
Metode : $i \leftarrow 4$;
 $j \leftarrow 1$;
{ I } **while** $i < n$ **do**
 $i \leftarrow i * i$;
 $j \leftarrow j + 1$

Opgave 23 (4 %)

For hver af nedenstående udsagn, angiv om de er en invariant I for ovenstående algoritme Loop.

	Ja	Nej
$4 \leq i \leq n$	☐	☐
$j \leq n$	☐	☐
$0 \leq j \leq i$	☐	☐
$i = 2^j$	☐	☐
$i = 2^{2^j}$	☐	☐

Opgave 24 (4 %)

For hver af nedenstående funktioner, angiv om de er en termineringsfunktion for ovenstående algoritme Loop.

	Ja	Nej
$\mu(i, j, n) = i + j$	☐	☐
$\mu(i, j, n) = n - i$	☐	☐
$\mu(i, j, n) = n - j$	☐	☐
$\mu(i, j, n) = j - i$	☐	☐
$\mu(i, j, n) = n - \sqrt{i}$	☐	☐

Opgave 25 (4%)

Nedenstående algoritme beregner $r = n^2$. For at vise gyldigheden af algoritmen skal I_n , I_i og I_s være invarianter omkring variablene n , i og s . Angiv invarianter hvormed gyldigheden af algoritmen kan bevises (bevis for invarianterne kræves ikke).

```
Algoritme Kvadrat( $n$ )  
Inputbetingelse : heltal  $n \geq 1$   
Outputkrav      :  $r = n^2$   
Metode          :  $s = 1$ ;  
                  $i = 1$ ;  
                  $\{I_n \wedge I_i \wedge I_s\}$  while  $i < n$  do  
                                      $i \leftarrow i + 1$ ;  
                                      $s \leftarrow s + i$ ;  
  
                  $r = 2 * s - i$ 
```

Svar I_n : _____

Svar I_i : _____

Svar I_s : _____

For at kunne bevise at algoritmen terminerer, kræves en passende termineringsfunktion. Angiv en termineringsfunktion (bevis for at termineringsfunktionen har de nødvendige egenskaber kræves ikke).

Svar μ : _____